

(सर्व कायदेशीर अथवा न्यायालयीन विवादासाठी या आदेशाचा इंग्रजी अनुवाद अधिग्राह्य धरण्यात येईल.)

वनजमिन- नागपूर

वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत
श्री. राजेश जयस्वाल यांना
दगडखाणीकरीता यापूर्वी वळतेकरण
केलेल्या १.४५ हेक्टर क्षेत्रापैकी ०.२१
हेक्टर झुडपी जंगल क्षेत्राचा भाडेपट्टा
नूतनीकरण करून मिळणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एफएलडी-२०१०/प्र.क्र.५१७/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक :-०१/०४/२०१७

वाचा:-

- १) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/नोसेल/१/०९-१०/१८९०, दिनांक १५/०१/२०१०.
- २) महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभागाचे पत्र क्र.एफएलडी-२०१०/प्र.क्र.५१७/फ-१०, दिनांक १९/०७/२०१० व दिनांक १५/०६/२०१६.
- ३) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नागपूर यांचे पत्र क्र.एफ.नं.८सी/५/४७०/९७-एफसीडब्ल्यू/९९७, दिनांक २५/१०/२०१६.
- ४) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क १७/एनसी/आरएस-१/आयडी-१९६३/१९०९/१६-१७, दिनांक १६/०१/२०१७.
- ५) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क १७/एनसी/आरएस-१/आयडी-१९६३/२२२०/१६-१७, दिनांक ०३/०३/२०१७.
- ६) पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नागपूर यांचे पत्र क्र.एफ.नं.८सी/५/४७०/९७-एफसीडब्ल्यू/१४८९, दिनांक १६/०३/२०१७.
- ७) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/नोसेल-१/ आयडी-१९६९७/२३५८/१६-१७, दिनांक २०/०३/२०१७.

आदेश :-

ज्याअर्थी; प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत श्री. राजेश जयस्वाल यांच्याकडून प्राप्त झालेला मौजे खापरी (राजा), ता.उमरेड, जि.नागपूर येथील ०.२१ हेक्टर झुडपी जंगल क्षेत्रावरील दगडखाणीच्या

परवानगीला मुदतवाढ मिळणेबाबतचा प्रस्ताव राज्य शासनास उपरोक्त अ.क्र.१ येथील पत्रानुसार सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारच्या वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० आणि त्या अंतर्गत जारी केलेल्या मार्गदर्शक सूचनानुसार ही योजना स्थळ विवक्षित (site specific) आहे, तसेच सदर दगडखाणीकरीता पर्यायी वनेतर जमिन उपलब्ध नसल्याची बाब विचारात घेण्यात आली;

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र शासनाने या प्रस्तावाची काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर वरील अ.क्र.-२ येथील पत्रान्वये वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ अन्वये ०.२१ हेक्टर झुडपी जंगल क्षेत्रावरील दगडखाणीच्या परवानगीला मुदतवाढ देण्याची भारत सरकारला शिफारस केली आहे;

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारने या प्रस्तावावर नीट विचार करुन, राज्य शासनाने वन (संवर्धन), अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ खाली सादर केलेल्या प्रस्तावास वरील अ.क्र.-३ अन्वये तत्त्वतः मंजूरी दिलेली आहे. ही मंजूरी भारत सरकारच्या दिनांक २५/१०/२०१६ च्या पत्रात नमूद केलेल्या अटींची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणा करेल याच्या अधीन राहून प्रदान केली आहे;

आणि ज्याअर्थी, अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र.-४ व ५ येथील पत्रान्वये अटी पूर्तता अहवाल पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नागपूर यांना सादर केला होता;

आणि ज्याअर्थी, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नागपूर यांनी नागपूर जिल्ह्यातील ०.२१ हेक्टर झुडपी जंगल क्षेत्रावरील दगडखाणीच्या परवानगीला मुदतवाढ देणेस काही अटींसह वरील अ.क्र.-६ येथील पत्रान्वये अंतिम मान्यता प्रदान केली आहे;

आणि ज्याअर्थी; अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र.-७ येथील पत्रान्वये केंद्र शासनाच्या तत्त्वतः व अंतिम मान्यता पत्रातील अटींची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणेने केली असल्याचे कळविले आहे;

म्हणून आता महाराष्ट्र शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, प्रकल्प प्राधिकरण म्हणजेच श्री. राजेश जयस्वाल यांना नागपूर जिल्ह्यातील प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी सादर केलेल्या प्रस्तावात तपशीलात नमूद केलेली ज्यामध्ये, झुडपी जंगल जमिन समाविष्ट आहे, अशी एकूण ०.२१ हेक्टर वनजमिन दगडखाणीकरीता वळती करण्यात यावी. नवीन भाडेपट्टा कराराची मुदत ही यापूर्वी मंजूर झालेल्या मूळ भाडेपट्टा करारापासून २० वर्षांसाठी म्हणजेच दिनांक ०२/०२/२००५ ते दिनांक ०१/०२/२०२५ पर्यंत असेल. हे वळतीकरण भारत सरकारच्या दिनांक २५/१०/२०१६ आणि दिनांक १६/०३/२०१७ च्या पत्रांतील अटी व शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून तसेच खालील अटींच्या पूर्ततेनंतर पूर्ण करण्यात यावे;

- १) वर नमूद केलेल्या भारत सरकारच्या तत्त्वतः मान्यता व अंतिम मान्यतेच्या पत्रांतील विहित केलेल्या सर्व अटींचे प्रकल्प यंत्रणा अनुपालन करेल. प्रकल्प यंत्रणा सर्व अटींचे तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), नागपूर हे खात्री करतील. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), नागपूर याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान

मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.

- २) वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना, भारत सरकारच्या दिनांक २५/१०/२०१६ व दिनांक १६/०३/२०१७ च्या पत्रांतील अटी आणि या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.
- ३) उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (non-compliance) संबंधित मुख्य वनसंरक्षक/उपवनसंरक्षक, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दिनांक २५/१०/१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांतील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनामार्फत अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रीय), पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रीय कार्यालय, पश्चिम-मध्य क्षेत्र, नागपूर यांना सादर करतील.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०४०११२३१०६२११९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वीरेन्द्र तिवारी)

मुख्य वनसंरक्षक (मंत्रालय)

प्रत- टप्पा-१ व टप्पा-२ च्या मंजूरी आदेशासह वरील आदेश आपल्या वेबसाईटवर अपलोड करण्याच्या विनंतीसह :

१. सचिव, पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
२. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रीय), पर्यावरण, वन व जलवायु परिवर्तन मंत्रालय, भारत सरकार, क्षेत्रीय कार्यालय, पश्चिम-मध्य क्षेत्र, नागपूर.

प्रत :

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
३. प्रधान सचिव (उद्योग), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

५. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
  ६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (कॅम्पा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
  ७. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
  ८. मुख्य वनसंरक्षक (वन संवर्धन), नागपूर.
  ९. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), नागपूर.
  १०. जिल्हाधिकारी, नागपूर.
  ११. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर.
  १२. उप वनसंरक्षक, नागपूर.
  १३. श्री.राजेश जयस्वाल, जवाहर चौक, सदर बाजार, नागपूर.
  १४. निवडनस्ती (फ-१०).
२. जिल्हाधिकारी, नागपूर, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, नागपूर व उप वनसंरक्षक, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.
३. श्री.राजेश जयस्वाल, जवाहर चौक, सदर बाजार, नागपूर यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजुर्यांचे सर्व आदेश, सर्व्हे क्र., गट क्र. त्यांचे प्रत्येकाचे क्षेत्र आणि वैधानिक दर्जा इ. सह आणि केंद्र शासनाने मान्यतेच्या आदेशात घातलेल्या अटी व संरक्षित बाबी यांच्यासह एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिध्द अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत, व त्याची प्रत मुख्य वनसंरक्षक (प्रा.), नागपूर व उपवनसंरक्षक, नागपूर यांना पाठवावी.
४. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावे.

Forest Land- Nagpur

Proposal for renewal of FC approval accorded by Central Government under Forest (Conservation) Act, 1980 for diversion of Zudpi Jungle land over an area of 0.21 Ha. (Originally approved 1.45 Ha.) in favor of Shri. Rajesh Jaiswal, Village-Khapri (Raja), Taluka-Umred in Nagpur District of Maharashtra.

**Government of Maharashtra
Revenue and Forest Department
Government Order No.FLD-2010/C.R.517/F-10
Mantralaya, Mumbai 400032.
Date:- 01/04/2017**

Read:-

- 1) Letter from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forests Force), Maharashtra State, Nagpur, No.Desk-17/Nocell/1/09-10/1890, Dated 15/01/2010.
- 2) Letters from Government of Maharashtra, Revenue & Forest Department No.FLD-2010/CR-517/F-10, Dated 19/07/2010 & Dated 15/06/2016.
- 3) Letter from Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur No.F.No.8C/5/470/97-FCW/997, Dated 25/10/2016.
- 4) Letter from Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, No.Desk-17/NC/RS-1/ID-1963/1909/16-17, Dated 16/01/2017.
- 5) Letter from Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, No.Desk-17/NC/RS-1/ID-1963/2220/16-17, Dated 03/03/2017.
- 6) Letter from Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur No.F.No.8C/5/470/97-FCW/1489, Dated 16/03/2017.
- 7) Letter from Additional Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur No.Desk-17/Nocell-1/ID-11697/2358/16-17, Dated 20/03/2017.

Order:-

Whereas; the Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forests Force), Maharashtra State, Nagpur vide his letter referred at sr. no.1 above has submitted a proposal to the State Government, which has been received from Shri. Rajesh Jaiswal for diversion of Zudpi Jungle land for stone mining over an area of 0.21 Ha. (Originally approved 1.45 Ha.) in Village-Khapri (Raja), Taluka-Umred, District- Nagpur of Maharashtra.

AND whereas; as per Forest (Conservation) Act, 1980 and guidelines issued thereunder the project is site specific and absence of alternative land for stone mine was considered;

AND whereas; Government of Maharashtra vide its letters referred at sr. no. 2, above after careful scrutiny and consideration, has recommended it to the

Government of India to divert the 0.21 Ha. of Zudpi Jungle forest land for the above Stone Mine under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980;

AND whereas; Government of India after due consideration vide its letter referred at sr. no. 3, above granted in-principle approval to above proposal submitted by Government of Maharashtra for diversion of forest land under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980. The said approval is subject to fulfillment of certain conditions by the User Agency mentioned in its letter dated 25/10/2016;

AND whereas; the Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur vide letters referred at sr. no. 4 & 5 above has submitted compliance of those conditions to the Government of India, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Nagpur;

AND whereas; Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur, vide letter referred at sr. no. 6 above accorded formal approval under section-2 of Forest (Conservation) Act, 1980, for the diversion of 0.21 Ha. Zudpi Jungle land for mining lease to Stone Mine at Village-Khapri (Raja), Taluka-Umred, District- Nagpur;

AND whereas, the Additional Principal Chief Conservator of Forests & Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur, vide letter referred at serial number 7 above has informed that, User agency has complied with conditions stipulated in Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Nagpur's letter dated 25/10/2016 and dated 16/03/2017;

NOW, therefore, Government of Maharashtra hereby directs that the forest land area of 0.21 Ha. of consisting of Zudpi Jungle land more specifically described in the proposal submitted, vide letter mentioned at sr. no.-1 here in above from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forests Force), Maharashtra State, Nagpur, be diverted to the User Agency, i. e. Shri. Rajesh Jaiswal for Stone Mining at Village-Khapri (Raja), Taluka-Umred, District- Nagpur. The period of lease will be of 20 years from the date of grant of original mining lease i.e. from 02/02/2005 to 01/02/2025. The diversion shall be effected subject to the terms and conditions mentioned in the letters dated 25/10/2016 and dated 16/03/2017 of Government of India. This approval for diversion of forest land is also subject to compliance of following conditions by the User Agency-

1. The User Agency shall comply with all the conditions stipulated in the in-principle and final approval letters of Government of India, referred above. The Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur shall ensure the strict compliance of the conditions by the User Agency. CCF will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur from time to time.
2. Non-compliance of any of the conditions mentioned in Government of India's letters dated 25/10/2016 and dated 16/03/2017, in this order and Rules and Guidelines made / issued under Forest (Conservation) Act, 1980, shall amount to violation of Forest (Conservation) Act, 1980 and action would be taken accordingly.
3. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Chief Conservator of Forests/Deputy Conservator of Forests shall report

through the State Government to Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Regional Office, Western Central Zone, Nagpur as per procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on 25/10/1992 under the Forest (Conservation) Act, 1980.

This Government Order of Maharashtra Government is available on its website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this is 201704011231062119. This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(Virendra Tiwari)

Chief Conservator of Forests (Mantralaya)

Copy forwarded with request to upload this order on their website along with the Stage-I and Stage-II clearances to:

1. Secretary, Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, New Delhi.
2. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Ministry of Environment, Forests & Climate Change, Government of India, Regional Office, Western Central Zone, Nagpur.

Copy to:-

1. Principal Chief Conservator of Forests (HoFF), Maharashtra State, Nagpur.
2. Principal Chief Conservator of Forests (Wildlife), Maharashtra State, Nagpur.
3. Principal Secretary (Industry), I.E.&L. Department, Mantralaya, Mumbai.
4. Principal Secretary, Tribal Development Department, Mantralaya, Mumbai.
5. Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur.
6. Additional Principal Chief Conservator of Forests (CAMPA), Maharashtra State, Nagpur.
7. Additional Principal Chief Conservator of Forests (Conservation), Maharashtra State, Nagpur.
8. Chief Conservator of Forests (Forest Conservation), Nagpur.
9. Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur.
10. Collector, Nagpur.
11. Chief Executive Officer, Zilha Parishad, Nagpur.
12. Deputy Conservator of Forests, Nagpur.
13. Shri. Rajesh Jaiswal, Jawahar Chowk, Sadar Bazar, Nagpur.
14. Select File, Desk F-10.

2. Collector, Nagpur, Chief Executive Officer, Zilha Parishad, Nagpur and Deputy Conservator of Forests, Nagpur are hereby directed to forward the

copy of this order to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this order on their notice board as well as on the notice board of local self-government bodies for the information of general public.

3. Shri. Rajesh Jaiswal, Jawahar Chowk, Sadar Bazar, Nagpur is hereby directed that he should publish the entire order of forest clearances granted in verbatim along with the details of Survey No., Gut No., area and legal status of each Survey, Gut No. etc. and along with the conditions and safe guards imposed by the Central Government while granting forest clearances in two widely circulated daily newspapers, one in vernacular language and other in English language. Copy of the Newspapers be submitted to Chief Conservator of Forests (Territorial), Nagpur & Deputy Conservator of Forests, Nagpur.

4. Heads of Local Bodies, Panchayats and Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government are hereby directed to display the same on their notice board for 30 days from the date of receipt for the information of general public.